

ERFGOEDFUNCTIES

Clusters van basistaken

Dit 'Kennisdossier: borgen via erfgoedfuncties' is een wegwijzer: het Cultureelerfgoeddecreet is het startpunt, het bewust borgen van immaterieel-immaterieelerfgoedpraktijken is de weg, praktijken levendig houden is de bestemming. Het **Cultureelerfgoeddecreet gaat uit van een aantal clusters met basistaken voor erfgoedorganisaties**: de erfgoedfuncties. Het uitvoeren van die taken draagt bij aan de zorg voor roerend én immaterieel erfgoed. Van organisaties die erkend of gesubsidieerd willen worden, wordt verwacht dat ze uitleggen hoe zij daar vorm aan geven.

Het Kennisdossier vertrekt van de basistaken: het bekijkt wat die kunnen betekenen voor immaterieel erfgoed. **Op welke manier kan je de basistaken begrijpen als borgingsmaatregel?**

Hier overlopen we nog even die vijf erfgoedfuncties en de bijbehorende basistaken zoals ze in het Erfgoeddecreet voorkomen, vervolgens de intentie die erachter schuilt.

Herkennen en verzamelen

= het benoemen, in kaart brengen, registreren, documenteren, waarderen, verwerven, selecteren en herbestemmen van cultureel erfgoed

Herkennen en verzamelen gaat dus om weten welk erfgoed er is en wat daarvan we precies bewust (willen) doorgeven voor de toekomst.

Behouden en borgen

= het verzekeren van het voortbestaan van cultureel erfgoed door het in adequate omstandigheden te bewaren, te conserveren, te restaureren, te actualiseren, te borgen en door te geven

Behouden en borgen gaat om hoe roerend erfgoed optimaal te bewaren en immaterieel erfgoed levendig te houden. Het gaat dus om het doorgeven van erfgoed.

Onderzoeken

= het onderzoeken van cultureel erfgoed en van cultureelerfgoedwerking of het stimuleren en faciliteren ervan

Onderzoeken gaat dus om het erfgoed reflexief en kritisch te (laten) bestuderen.

Presenteren en toeleiden

= het delen van cultureel erfgoed met erfgoedgemeenschappen, met het grote publiek of met specifieke doelgroepen via presentatie, toeleiding, educatie en door het beschikbaar maken voor raadpleging en gebruik

Presenteren en toeleiden draait om ervoor te zorgen dat andere mensen, groepen en gemeenschappen kennis kunnen maken met erfgoed, dat ze erover leren of er ervaring in kunnen opdoen.

Participeren

= het actief betrekken van de maatschappij, in het bijzonder van erfgoedgemeenschappen, bij de cultureelerfgoedwerking

Participeren betekent dus dat individu's, groepen en gemeenschappen kunnen deelnemen aan de andere functies zodat ook zij mee beslissingen kunnen maken over hoe we met erfgoed omgaan.

Borgingsmaatregelen in actie

In de praktijk overlappen de borgingsmaatregelen elkaar geregeld een beetje (bv. in kaart brengen en presenteren). Op andere momenten heb je één borgingsmaatregel nodig om te komen tot een andere (bv. je moet eerst een immaterieel-erfgoedpraktijk kunnen benoemen voordat je die kunt presenteren). Het Kennisdossier overloopt ze allemaal, maar dat wil niet zeggen dat je met alle borgingsmaatregelen aan de slag moet gaan. Je kan er best **flexibel mee omgaan**. Selecteer gerust. Cluster. Werk de borgingsmaatregelen vooral uit zodat ze passen bij jouw acties, projecten, planning en werking. Kortom: geef ze vorm op maat van waar jij samen met de betrokken mensen en organisaties rond het immaterieel erfgoed naartoe wil werken.

Je zal merken dat de wijze om met immaterieel erfgoed om te gaan niet altijd helemaal hetzelfde is als de omgang met materieel erfgoed. Dat is logisch, want de beoefenaars die immaterieel erfgoed levendig houden zijn cruciaal. En **samenwerken met mensen** is nu eenmaal **anders dan werken met objecten, publicaties en archiefstukken**. Dit Kennisdossier probeert de **verschillen te duiden** en tegelijkertijd een opening te bieden voor samenwerking tussen jouw organisatie en de andere individu's, groepen en/of gemeenschappen die zich betrokken voelen bij de immaterieel-erfgoedpraktijken waarmee je aan de slag wil gaan. Hoe kan je allemaal, elk vanuit de eigen sterktes, iets voor elkaar betekenen? Hoe kan je elkaar aanvullen en versterken? Zo kunnen we **borgen door samen te werken vanuit de eigen talenten, expertises en middelen**.

Voor elke borgingsmaatregel zal je dus keuzes moeten maken **in welke mate je participatief te werk** kunt gaan. Je hebt als erfgoedorganisatie een verantwoordelijkheid tegenover de beoefenaars en betrokkenen die de spil zijn van het levend erfgoed. Dus bespreek

vooral met hen wat je wil doen, wat zij willen doen. Wat is het raakvlak en waar laat je elkaar los? Borgingsmaatregelen uitwerken betekent **maatwerk voor alle betrokken partijen**.

Meer lezen?

[Artikel 3 §11 van het Cultureelerfgoeddecreet](#)

Je vindt een overzicht van de erfgoedfuncties en de onderliggende acties in artikel 3 paragraaf 11 van het Cultureelerfgoeddecreet (23 december 2021).

[Cultureel-erfgoedbeleid en de principes van cultureel-erfgoedwerking](#)

Webpagina van de Vlaamse overheid met overzicht van erfgoedfuncties als principes van een cultureel-erfgoedwerking.

[Wat is cultureel-erfgoedwerk?](#)

Webpagina op de FARO-website met een duiding van de erfgoedfuncties.

[Poster: Museums safeguarding intangible cultural heritage](#)

Poster met de onderlinge relatie tussen museumfuncties en borgingsmaatregelen.

Kennisdossier borgen via erfgoedfuncties: inleidende teksten

[Waarom borgen?](#)

[Waarom dit kennisdossier: borgen via erfgoedfuncties?](#)

[Even stilstaan bij woorden: immaterieel erfgoed en borgen](#)

[Verantwoordelijkheidszin](#)

Herkennen en Verzamelen

[Benoemen](#)

[In kaart brengen](#)

[Registreren](#)

Documenteren

Verwerven

Selecteren

Trefwoord:

Meer weten:

[Kennisdossier: borgen via
erfgoedfuncties](#)